

Naar Baron Rosenkrantz i Fæstekommissionen mener glat væk at kunne gaa over til at overdrage Brugerne Jorden, maa det vel være rigtigt — jeg er ikke i den Grad inde i de Sager —, men det forekommer mig i hvert Fald, at her bør være visse Undtagelsesbestemmer, som de lokale Forhold kræver. — At lade Vurderingsmændene blive Medlemmer af Kommissionen vilde være ret uheldigt, deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Hauge). Det vilde nemlig fordyre det ganske betydeligt, og der vilde ikke være nogen Mening i, at disse specielt med Bornholms Forhold kendte Mænd skulde have Indflydelse paa Forholdene i de øvrige Dele af Landet. Jeg tænkte straks, da jeg læste Lovforslaget, at der kunde være Mulighed for, at der fandtes lignende Forhold i andre Dele af Landet, og det har jeg ogsaa hørt komme til Orde her. I saa Tilfælde maatte man selvfølgelig træffe en lignende Bestemmelse for dem. Dette Forhold kan etableres den Dag i Morgen, om det skal være; enhver har jo Lov at skære et Hjørne af sin Mark og lade en Mand bygge paa det. Men jeg kan ikke tænke mig andet, end at naar Jordlodden er over 2 Tdr. Land, og saaledes maa siges at anvendes som Husmandsbrug, maa Forholdet kunne komme ind under Loven af 1902 om Fæste- og Lejehuse, der siger, at Forbedringer og hvad der bygges paa Jordlodden, skal Ejeren yde Erstatning for i Tilfælde af Fratrædelse.

Jeg mener, som sagt, at kunne tilsige Lovforslaget fuld Tilslutning fra det Parti, jeg tilhører, naar de smaa Ændringer foretages, som jeg har tilladt mig at gøre opmærksom paa; og da man kan tænke sig, at der næsten hver Dag kan ske Ophør af disse Kontraktforhold, vilde det være ønskeligt, om dette Lovforslag kunde blive gennemført snarest muligt, selv om det ikke kan ske i Aar. Thi jeg føler mig ganske overbevist om, at hele Princippet i Lovforslaget vil enhver kunne tiltræde som en simpel Retfærdighedshandling. Den bestaaende Tilstand er ligefrem en Overlevering fra ældgammel Tid, som vi ikke kan have paa Dagsordenen i 1914,

og efter min Mening vil dette Forhold være langt, langt lettere at ordne end det øvrige Fæsteforhold, da det faktisk kun er et Lejeforhold.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Hauge): Jeg takker de ærede Partiordførere og ogsaa den højtærede Landbrugsminister for deres velvillige Udtalelser overfor dette lille Lovforslag. Jeg skønner af de faldne Bemærkninger, at der kan være Udsigt til trods den Skepsis, den højtærede Landbrugsminister lod komme til Orde, at faa Lovforslaget gjort færdigt endnu i denne Rigsdagssamling. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de Betæneligheder ved enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, som enkelte Medlemmer og Partiordførere har fremsat, men udtale, at Forslagsstillerne vil være villige til at forhandle om disse Spørgsmaal, for at man kan komme til en Løsning, saa at der ikke skal blive nedlagt flere Hjem, end det allerede er sket.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg vil blot sige til det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup), som 3 Gange gentog, at min Udtalelse om, at jeg ikke troede stærkt paa, at dette Lovforslag kunde blive vedtaget i denne Samling, gav Udtryk for en vis Skepsis, at ingen maaske mere end jeg ønsker, at Lovforslaget kunde blive gennemført allerede i denne Samling, men vi skriver i Dag den 18. Marts, og jeg er ikke sikker paa, at der er saa overordentlig mange i denne Sal, som tror, at det skulde kunne lykkes at gennemføre dette Lovforslag baade her i Tinget og i Tinget her ovenover i denne Samling. Skulde det kunne lykkes, skal ingen være gladere derover end jeg. Og naar jeg hører det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler) udtale sig, giver det mig lidt mere Haab herom, end jeg i Forvejen havde. Jeg hørte med stor Tilfredshed og Glæde det ærede Medlems Udtalelser, som jeg antager, vi vil ihukomme, naar vi en Gang skal til at drøfte andre Omraader af denne Sag. Naar det ærede Medlem siger saa ubetinget — og jeg er fulkommen enig med ham —, at Princippet i det foreliggende Lovforslag kan han fuldt ud tiltræde, ja saa er der ganske vist, hvad jeg